

FOC NOU

AL SERVEI DE CATALUNYA

Hebdomadaire catalan

Portantveu de Solidaritat Catalana

REDACC O I ADMINISTRACIO : Carrer de Roquelaine, 25 Tèl. 229-83

C.C.P. Toulouse 377.32 TOLOSA DEL LLENGUADOC

EDITORIAL

Maniobres franquistes

ALGUNS dels nostres lectors s'hauran sentit alarmats aquests dies per una informació d'agència inserida a la premsa francesa, segons la qual la posició de Franco ha estat diplomàticament reforçada per un suposat tractat hispano-americà de tipus comercial. La nova i els comentaris han sortit sense cap dubte dels agents franquistes de l'exterior, i no tenen altra objecte que la defensa desesperada d'un règim que cau i d'un sistema que s'acaba.

L'intercanvi comercial entre Espanya i els Estats Units no és de creure que hagi cessat mai, perquè Espanya té necessitat de cotó per a les seves fàbriques tèxtils i Nord-Amèrica se'l cobra amb aquells productes que més interessin a la seva indústria de guerra. Els Estats Units, en canvi, sotmeten Franco a una humiliació que contrasta magníficament amb l'orgull imperial del « caudillo », i que demostra en quines condicions « diplomàtiques » funciona l'intercanvi en qüestió. Car els Estats Units envien cotó a l'Espanya franquista, però a canvi que les fàbriques de teixits de casa nostra en converteixin la major part en gèneres de punt i en prendes de vestir per a l'exèrcit americà.

La posició política de la Casa Blanca i de l'opinió nord-americana respecte de Franco no ha variat, ni després de les cèlebres declaracions del « caudillo » inventant la democràcia orgànica, declaracions que han estat acollides als Estats Units amb una rialla festiva general.

El que passa, és que a mesura que s'estreny contra del franquisme el cercle del menyspreu i de l'oposició democràtica mundial, aquell es defensa amb les armes que té a la mà: per donar al món una sensació de solidesa i de vigoria que no té.

Sempre hi hauran agències de premsa que acolliran, cobrant-los, telegrams autèntics o tendenciosos, reals o trucats, que tenen per objecte enganyar a l'opinió, i sovint la premsa de bona fe els dona sortida sense malícia. Però tranquil·litzen-nos. No seran pas les informacions trucades ni els esgarips de la premsa falangista demanant « que se'ls deixi tranquils », els que salvaran Franco i el seu règim de la seva fi fatal i justiciera.

Si fossin lleials, que no ho són, no acceptarien la humiliació que els imposa Nord-Amèrica. Si fossin hàbils, que tampoc ho són, la guardarien en secret. Com que no són ni una cosa ni l'altra en lloc d'enviar un milió d'hommes a la defensa de Berlín, enviaran un milió de samarretes per als soldats que atacaran Berlín.

Així hauran traït a tothom, i la seva fi no tindrà el gest dels que moren en el combat, sinó el rictus infamant dels que moren en la traïció.

Que els nostres amics no s'esverin amb aquesta informació que acabem de comentar. El signe cantà abans de morir, però les besties salvatgines no saben fer altra cosa que llançar la darrera urpada. Es per això que no troben ni qui els ajudi a ben morir.

Cosmologia

— El parlament ha votat una altra llei contra el capital. Em sembla una llei molt greu...!

— Deu ésser la llei de gravetat.

Després de « Solidaritat Catalana »

EL POBLE OPINA...

Els treballadors catalans-pagesos, mecànics, obrers diversos ens diuen el seu parer sobre el bloc de « Solidaritat Catalana »

En els nostres numeros anteriors hem publicat opinions i comentaris de personalitats polítiques o literàries catalanes respecte del moviment patriòtic que ha unit les forces democràtiques de la nostra terra. Han parlat doncs els dirigents, els capdavanters, els representants de partits i sectors d'opinions múltiples de Catalunya. En una bona democràcia cal que parli també el poble, l'elector, el ciutadà anònim que pel seu ideal de llibertat i d'amor a la pàtria ha quedat de passar la frontera per venir a l'exili en esfondrar-se el front republicà.

Alguns dels nostres opinants d'avui no han esperat que els fessim un interviu. Se'ns han adreçat per lletra després de llegir el manifest de Solidaritat Catalana publicat en el numero extraordinari de FOC NOU. Llegiu, si no, aquesta opinió emesa per un agricultor català del departament del Gers.

Joan Segura, pagès

« Apartat de tot en una masia muntanyenca d'aquest departament, no tinc altres noves del que ocorre en el nostre món polític que les que em porta FOC NOU. Jo sempre em deia com era que no podia arribar-se a un acord entre els catalans i em feia pena que després de tantes engunies passades a l'exili encara no fos possible una unió de tots. Figureu-vos doncs la meua alegria en veure que s'ha fet « Solidaritat Catalana » i que ha triomfat el seny i el patriotisme català per damunt de tot. »

Jaume Rovira i Homs de Tolosa

Lleialtat, d'un poblet veí de Sort, a l'alta muntanya pirenenca. La passà dos anys a Andorra des d'on vingué a França i fou enquadrat en Companyies de Treballadors i

enviat a la zona atlàntica a fortificar aqueixa « fortalesa europea » que el fluror ens assegurava cada dia que era inexpugnable, inaccessible, etc., etc. En Rovira i Homs aconseguí evadir-se, arribar a la zona dita « lliure » i entrar de pagès en una masia del terme municipal de Tolosa, a dos quilòmetres de la ciutat. Allí l'hem anat a veure d'un cop de volant del nostre magnífic dos cavalls (650 demiballon).

Ens rep a l'estable en una atmòsfera tèbia de tuf de vaca i de cavalleria. En Rovira, amb els seus eslopes, els pantalons arremangats i en cos de camisa, deixa la forca i s'asseu un moment al dintell del dipòsit de farratge. Li demanem una opinió política i es posa a riure. Creu que no pot ésser, que va de broma, que la seva opinió no interessa a ningú... Fins que el convençem i ens diu:

— Soc de l'Esquerra, ja ho sabeu. El batibull polític dels refugiats em feia fàstic. Vergonya ens havíem de donar — pensava sovint — d'haver de tornar a casa nostra si abans no hem aconseguit posar-nos d'acord. Amb quina cara ens havíem de presentar als nostres pobles? Ara s'ha fet el bloc i s'ha de posar-hi el coll perquè faci bona feina. Però he vist que encara hi falta un grup, que si bé no és molt nombros, representa un sector català. Es de desitjar que també hi vingui i que es pugui dir que ningú no s'ha quedat a fora.

Josep Mateu i Morera
Mecanic

A Catalunya funcionari de la Generalitat, a França s'ha revelat un mecànic prodigiós capaç d'entendre en motors d'aviació. Abans havia fet de pagès i de sabater amb èxits esclatants. Ara, sense conflictes econòmics apremiants, menja als migdies en un restaurant català del Rempart Saint-Etienne on l'hem anat a visitar a l'hora dels postres, en la circumstància confitura de suc de raim d'aspecte menjable.

Segueix pag. 2

Segueix pag. 2

UNA NECESSITAT URGENT : LLIBRES

per Rafael TASIS

Rebo una carta d'un català. « Aquí som una colla de companys, — em diu — que voldríem rebre diaris i llibres en català. Fa molt de temps que no llegim en la nostra llengua i no voldríem desavessar-nos-en ». L'adreça del meu corresponent està feta d'un rengle d'inicials i xifres gràcies a les quals la meua contestació podrà retrobar aquest català en la seva « Jeep » sacsejada per camins pedregosos o entollada fins al botó en un fangar. Al front, recordem ho també hi ha catalans, que no oblidem que ho són, i que duen la nostra bandera en aquesta lluita mundial que ben aviat ha d'acabar-se amb el triomf total de la Democràcia.

Què li contestaré a aquest desconegut amic que m'escriví? Diaris, encara podem fer-ne arribar uns quants al front, d'aquests que es publiquen amb una profusió un xic inquietant i un entusiasme encomanadís al Migdia de França. Diaris catalans, que vénen a compensar, amb llur lirisme i llur febre polèmica, els anys de silenci forçós sota l'ocupació alemanya. Però, llibres... On els trobaríem, ara, els llibres catalans?

Podeu resseguir totes les llibreries de vell i de nou de París, podeu anar passant lentament revista a les capses pintades de verd-fosc dels « bouquinistes » arreu dels parapets de la vora del Sena. No trobareu ni un llibre català. Fora de les biblioteques públiques — i farrameix hi ha moltes llacunes, àdhuc a la Nacional —, fora de la col·lecció reunida a la Fundació Catalana d'Art i Arqueologia de la Sorbona, fora d'uns quants particulars privilegiats que n'han arreplegat uns quants en uns prestatges, a París no hi ha llibres catalans.

La cosa més trista, més dramàtica, és que a Catalunya tampoc n'hi ha. Voldria equivocar-me. Voldria

que les enormes « depuracions » practicades en les cases editorials barcelonines haguessin salvat una bona part dels dipòsits, i que tes col·leccions que ja existien pogués conservar-se per a aquest futur que tots volem i creiem tan immediat. Em temo que no hi ha res, o gairebé res, d'existent en el fons d'edició en català. Ni que poguéssim fer-los de Catalunya, els soldats catalans que lluiten als Vosges i a les Ardenes tindrien llibres en català. Com no en tenen els milers de refugiats que es troben a França i, sobretot, aquesta joventalla que els necessitaria encara més per conservar pur de tot mestissatge l'idioma que recorden i que volen parlar i escriure, perquè és el seu.

A LONDRES

Interessants Conferències a Euzko-Etxea

A la societat Euzko-Etxea de Londres que presideix el Sr. Manuel de Irujo i en la qual s'hi reuneixen tots els bascos residents en aquella ciutat, s'hi venen celebrant des de el mes d'octubre una sèrie de conferències. El seu interès el veureu amb la simple anotació dels conferenciant.

Allons Rosenweis Diaz, ambaixador de Mèxic; Jaume Jaramillo Arango, ambaixador de Colòmbia; Manuel Bianchi, ambaixador de Xile; Pocaterria, ambaixador de Venezuela; el de Guatemala Sr. Gonzalez Arévalo; el de la República de l'Equador; el diputat i escriptor Lluís Araquistain, ex-ambaixador de la República espanyola a Berlín i a París, actualment delegat de la Junta d'Alliberació a Londres; l'escriptor portuguès Sr

Cortés, antic representant del seu país i l'ex-ministre català Sr. Pi i Sunyer.

L'il·lustre escriptor portuguès Sr. Cortés tracta de la possibilitat i conveniència de una associació de pobles ibèrics. Desvetlla un tal interès, que immediatament va formar-se una comissió per a estudiar la concreció pràctica de les idees expresades. Aquesta comissió està formada pel propi conferenciant Sr. Cortés, com a representant de Portugal; el Sr. Araquistain, per Espanya; el Sr. Irujo, per Euskadi i el Sr. Pi i Sunyer, per Catalunya.

Al cicle de conferències d'Euzko-Etxea hi han assistit diverses personalitats, entre altres, el Dr. Negrin, president del darrer govern de la República espanyola.